

Eredeti közlemény

Az őssejt-kutatások során felvetődő etikai és jogi kérdések

Szili Réka, Kriszbacher Ildikó, Petik Dóra, Ács Nándor, Zeller Judit

PTE ETK, Egészségtudományi Doktori Iskola

Összefoglalás

A biomedicinális kutatások közül az egyik legfontosabb területet az őssejt-kutatások jelentik. A hozzájuk fűzött nagy reményekből ma már nem egy valóság, és ha sikerülne a velük kapcsolatos távlati célok megvalósítása is, az alapjaiban változtatná meg, nemcsak az orvostudományt, hanem kihatással lenne a biotechnológiai iparra, a gazdaságra és a társadalmak berendezkedésére is. Az őssejt-kutatásokhoz komoly gazdasági, üzleti érdekek is fűződnek, így különösen fontos, garanciális jellegű az etikai és jogi keretek meghatározása. Számos, elvitathatatlan előnyük mellett ezek a kutatások magukban rejtenek olyan súlyos etikai konfliktusokat, amelyek feloldása elengedhetetlen ahhoz, hogy az őssejt-kutatások valóban az emberiség javát szolgálják. Fontos és nem megkerülhető kérdések, hogy hogyan alakul az embriókkal való kísérletezés megengedhetősége és kereteinek kérdése? Megengedhető-e embriók létrehozása kísérletek és őssejt-nyerés céljából, megengedhető-e egyáltalán a terápiás klónozás? Elfogadható-e az ember-állat határok átlépése, ezáltal egyes morális tabuk megszegése, ha a tudomány ezzel olyan eredményeket ér el melyek az emberiség javát szolgálják? Közleményemben ezekre az etikai-jogi kérdésekre igyekszünk rávilágítani és elfogadható megoldási alternatívákat vázolni.

Kulcsszavak: őssejt, embrionális, terápiás klónozás, sejtmagátültetés, őssejt forrás

Ethical and legal questions in connection with researches on ancestor cells

Summary

One of the most important fields of biomedical researches are the researches on ancestor cells. Hopes became reality on several connected fields. If perspective aims could be also reached, that would fundamentally change the medicine, and would affect the biotechnological industry, economy and social structure. Serious economic, business interests are connected to biomedical researches, therefore it is very important to define the ethical and legal frames. Besides the numerous advantages of these researches, there are also ethical conflicts behind them, which have to be resolved. By this way researches can be the benefit of humanity. It is important to clear the questions about the permissibility and frames of experiments with embryos. Is it permissible to create embryos for experiments and for getting ancestor cells? Is the therapeutic cloning permissible? By stepping over on the borders of humans-animals, the science can reach results for the humanity. Is it acceptable? In the following article, we are trying to focus on these ethical and legal questions and to find acceptable alternatives.

Keywords: ancestor cells, embryonic, therapeutic cloning, nuclear transfer, ancestor cell source

Egészség - Akadémia 2010. 1./4.

Irodalom

1. Chronowski – Drinóczi – Petrétei – Tilk – Zeller: Magyar alkotmányjog III. Alapvető jogok. Dialóg Campus, Budapest-Pécs 2006
2. Dinnyés András: Őssejtek és a klónozás lehetőségei. Magyar Tudomány 2004/3. szám 292-298. o.
3. Erdősy Emil – Földvári József – Tóth Mihály: Magyar büntetőjog. Különös rész. Osiris Kiadó, Budapest 2005
4. Gáti Júlia: Őssejtüzlet Magyarországon. Sokasodjatok? hvg 41. sz. 18-20. o.
5. Halmai Gábor és Tóth Gábor Attila (szerk.): Emberi jogok. Osiris Kiadó, Budapest 2003
6. Kemény Annamária-Duda Ernő: Az őssejtek különleges tulajdonságai: pluripotencia és sajátos sejtciklus-szabályozás. Magyar Tudomány 2004/3 sz. 276-283 o.
7. Kopper László – Hajdú- Melinda: Tumorőssejtek. Magyar Tudomány 2004/3 sz. 319-325. o.
8. Mezey Éva: Őssejtek: Csodatévők vagy csodák? Magyar Tudomány 2004/3 sz. 326-330. o.
9. Uher Ferenc: A felnőtt őssejtek – vérképző és egyéb szöveti sejtek. Magyar Tudomány 2004/3. sz 298-306. o.
10. Papp Zoltán: A szülészet-nőgyógyászat tankönyve. Semmelweis Kiadó, Budapest 1999
11. Petrányi Győző: Transzplantációs tolerancia indukciójának legújabb lehetőségei. Magyar Tudomány 2003/7. szám. 844. o.
12. Sári János: Alapjogok – Alkotmánytan II. Osiris Kiadó, Budapest 2000
13. Zeller Judit: Az extrakorporális embriókkal kapcsolatos jogi kérdések. Doktori értekezés, kézirat.